

In questo racconto traspare il carattere di Antonio. Ama rispettare regole e persone e vorrebbe che tutti facessero altrettanto

I ZLOVÈ DA EDUCÄR

Cuälca volta ‘m capita ‘d sentirom ‘na spécia d’ spurén’na dapartutt, ma so béla cla ne miga roba ‘dla péla o dal fiddogh e gnan ‘na fóma d’ alergìa. L’ è la vója ‘d scrivvor cuél in djalètt pramzàn. Còlla ch’ a ‘m vén in ménta li par li; magari la primma ch’ a m’ capita chi dal me pärti, o in-t-al mè bórogh, cme se dzäva ‘na volta. Mo andär a ciapär cla roba li cla m’ scapa cme ‘na päsra spavintäda l’ è miga roba da tutt i dì.

‘Na volta s’ èra andè a tirär a man al me djavlètt, pròpja coll chi ‘m ävon arpiopè adòs cuand andäva in parochja in San Zvan par la dotrén’na. An gh’ äva mäi rott il scatli a stè creatura e gh’ ja vój miga rómpor adésa in-t-al tirär’l in bal. L’ ò zà béle tirè in tórta cme personag’ äd spicch di me trénta racontén su la “storja cuäzi séria ‘dl’ omm”:

Pròpja in-t-la concluzión äd l’ epoca ‘dl’ omm a l’ ò salvè da la so estinsión. An preténd miga dalù un grasja, ma un tgnämms visst pu avanti, e via andare.

S’ a gh’ è ‘n cuäl ch’ a m’ à insgnè bombén in-t-la vitta. Al pos dir d’ avér’l imparè daj viaz ch’ a j ò fat lóngh al món d vizitand realtè ‘dla natura fin trop béli, ma chi m’ àn anca fat véddor duri realtè ‘d mizérja da gnan crèddor.

L’ omm al nasconda tutt sott’ al tapèj, cme al fa con la spazadura, ma coll rud li al gh’ sta miga sotta tutt, ma ‘l s’ védda anca sóra. A gh’ né trop!

Ognón d’ nojätor al ne pól miga éssor la cosiénsa dal món. L’ è un péz trop ezagerè e a portärol a ‘s vén spargnaclè cme ‘n scarafas sòtt’ an scarpón, mo a ne s’ pól miga girär sémpor la tésta da ‘n ältra pärtä.

In Africa j ò visst la génta magnär dil banani patòchi, nigri cme ‘n capél da prêt, sénsa butär via la scòrsa e magnär tutt par calmär la fama cronica ‘d tutt i dì, intant, ‘na simmja la ‘s pläva tranquilla sul ram äd ‘na pjanta la so’ béla banana madura al pónt giusst, scartand da la pónta al bòlén nigor. La gh’ è ‘n dava méj che a j omm!

Dal nostri pärti ò visst ‘na mizérja moräla pu gròsa ‘dla mizérja véra ‘d colla di paéz ézotich, indovva la génta la scapa via par ne morir äd neclénsa o ‘d mälarja e, nojätor, cuäzi tutt, i vrìsson chi stagon a ca sovva!

A s’èmma scordè di sécoj indrè cuand chi a ‘s moriva par la fama, ma s’èmm’ andè là, a ca sovva a tór su tutt coll ch’ a gh’ éra da tór su e j omm j éron stè tratè cme s’cjäv e anca méno.

Incò, in chi témp chi, sénsa rëndros cónt di nostor comportamént zbalìè a tävla, tanta génta l’ ofénda chi patissa la fama, con al lasär pù ‘d méza la roba in-t-al pjat sénsa magnärta e cuäzi tutt a gh’ fa schifo, parchè la ne gh’ pjäz miga, magari sénsa avérta tastäda. La ne gh’ pjäz miga e basta? Forsi par lór, l’ è bél bombén mandär indrè la roba. La magnarà chjätor o la s’ butta in-t-al bidonsén dal rud, a la facia ‘dla mizérja.

A dvénta difissil dirogh cuél a chil parsón'n' li, parchè i s' oféndon e gh' in va a lór. Mo cmè s' podrà fàrogh capir ca s' pól tirärni zo méno e dop' avér magnè tutt, lasär al pjat vód.

E' mäi posibbil che i genitor äd chil parsón'nl li, fin da cuand j éron picén j én miga stè bón'ni d' insgnärogh cme s' fa a stär a tävla e d' avér méno pretézi tant par fär dispét o séntiros di privilegiè ch' a gh' è dovù tutt?

A coll pónti chi a credd che 'na cuälca plataforta la vriss däda aj génitór e dóp' anca aj dirét intaresè. I faràn j oféz ancòrra 'd pu, ma al périccol äd cucärni ancòrra, sécond mi, l' è al sistéma bón e miga tant molzén p'r insgnärogh a stär cme va in coll món d chi.

A gh' sarà sémpor di maniféstant con i cartél e mégafon sòtt' al nostri fnéstri a reclamär al diritt d' avérogh anca al lat äd galén'na e j óv còt äd galèt, figurèmòs caro tu, 'd podér sconsumär al magnär p'r al pjazér äd färol. Purtop la moräla dal gióron d' incó la diz: vèh, chi gh' à fama e 'l gh' à miga njénta da magnär ch'al badacia pur: l' è un so' diritt! O no. Otòbbor 2016 **Antonio Abbati**